

2305 2. Beh. af Forsl. t. Finantslov f. Finantsaaret fra 1. April 1876 til 31. Marts 1877. 2306

hvilken som helst Bane, om hvilken der fremkommer Onsker fra forskjellige Egne, og til hvilken de paagjældende Egne vise sig villige til at yde Tilskud; thi det er omtrent saa vidt, at Fordringen nu gaar. Jeg tror, at Staten vilde handle urigtigt ved at indlade sig derpaa. Jeg vil tillige nedlægge Indsigelse imod, at Staten begynder med Baner, som have en ubelukkende lokal Interesse. Med Hensyn til disse Baner maa det vistnok anses for rigtigt, at det hidtil fulgte System, nemlig at Staten yder Tilskud, men at Bygningen overlades til Private, fremdeles følges. Om denne Grundsætning var Jernbaneudvalget enigt ifjor, og jeg har ikke villet indlade lige over for saavel det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) som ogsaa lige over for den ærede Minister, der synes at have udtalt sig saa stærkt for, at Staten skal paatage sig Bygningen af alle Baner i Sjælland, at hævde denne Grundsætning. Om de enkelte Baneanlæg, der ere nævnte, nemlig af det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Wintner), finder jeg ingen Anledning til at udtale mig her. Navnlig med Hensyn til Lange-Silkeborg Banen kan der vistnok ikke være Tale om, at den vil falde ind under den Regel, at den maa betragtes som en Fortsættelse af Statsbanerne. Der er en anden Ytring, der saldt fra det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds, som jeg finder mig foranlediget til at gjøre en Bemærkning imod. Det ærede Medlem kom leilighedsvis, maaske foranlediget ved en Afbrudelse af et andet æret Medlem, til at ytre, at Sjællænderne vare begunstigede med Hensyn til Jernbaner i Sammenligning med Syderne. Jeg vil tillade mig at fremhæve, at dette beror paa en Misforstaaelse fra det ærede Medlems Side, som vistnok hidrører fra hans Kjendskab med Forholdene, idet han for ensidigt fæster sin Tanke paa det Punkt, at Sjællænderne ikke have maattet yde det Tilskud til Bygningen af Jernbaner, som Fynboerne og Syderne have maattet yde. Spørken med Hensyn til Anlægget af Jernbaner eller med Hensyn til Benyttelsen af de nuværende Jernbaner ere Sjællænderne saa heldigt stillede som Syderne og Fynboerne, idet vi Sjællænder med Hensyn til de nye Baner ere prisgivne det sjællandske Jernbaneselskabs Forgodtbefindende. Kun de Baner, som dette Selskab vil anlægge, kunne vi faae, medens vi ikke kunne faae dem, som det ikke vil anlægge, og vi have hidtil ikke fundet nogen virksom Understøttelse, hverken hos Regjeringen eller — tillad mig at sige det —

hos Thinget med Hensyn til de Jernbaneanlæg, som det sjællandske Jernbaneselskab modsatte sig eller ikke var tilbøjelig til at fremme. For saa vidt der var Tale om saadanne Anlæg, der nærmest kunde sammenstilles med dem, der i de senere Aar have fundet Sted i Fyen og Sjælland, nemlig Randers-Grenaas Banen, Aarhus-Ryom Banen osv., er det jo bekendt, at der paa Sjælland følges et andet System end det, der følges paa Fyen og i Sjælland, og dette System er ugunstigere end det jydsk-syenste. Det Ugunstige ligger deri, at medens man her i Sjælland forlanger, at Beboerne skulle tilskyde den Kapital, som skal tage det første Stød af, kommer i Fyen og Sjælland Statstilskuddet i Forveien, saaledes at det bliver dette, hvorover det første Stød kommer til at gaa ud. Dette gjør en meget væsentlig Forskjel, og for saa vidt Banerne i Sjælland ikke betale sig, vil den saakaldte Fortærkningsfond helt eller delvis blive opspist, hvormod i Fyen og Sjælland Statstilskuddet foreløbigt vil være uden Nønter, og først derefter vil det komme til at gaa ud over de private Bidragydere og Aktionæverne. Dette gjør som sagt en meget væsentlig Forskjel med Hensyn til Anlægget. Og med Hensyn til Benyttelsen af Banerne fremtræder et overordentlig uheldigt Forhold paa Sjælland i Sammenligning med hvad der finder Sted i Fyen og Sjælland. For at nævne et bestemt Exempel, findes der paa den vestlige Halvdel af Vestbanen — og Vestbanen er jo den Bane i Danmark, som betaler sig bedst for Selskabet, idet den giver saa rigelige Indtægter, at Banens Dæstusd omtrent yder Selskabet hele den Dividende, som gaar ud over 4 pCt. — saa saa Stationer, at Beboerne af de paagjældende Egne faae en overordentlig ringe Nytte af Banen, navnlig naar man sammenligner den med Banerne paa Fyen og i Sjælland. Onsker og Andragender til Jernbaneselskabets Bestyrelse og Regjeringen om ny Stationer lykkes det ikke at sætte igjennem. Mellem Ringsted og Korsør er der paa 6½ Mil kun 2 Stationer, medens der mellem Odense og Middelfart paa 6½ Mil er 8 Stationer, ligesom den øvrige Del af de jydsk-syenste Baner i nogenlunde lignende Forhold ere forsynede med Stationer. Løgene paa Vestbanen ere imidlertid paa den gjennemgaaende Trafik, og de passe daarligt paa den lokale Trafik. Hvad Prisen angaar, da ere Takterne for Personbefordring betydeligt høiere paa de sjællandske Baner end paa de jydsk-syenste Baner. Ethvert som helst Onske, der i saa Henseende er fremkommet,